

DE VAD-LEERLINGENBEVRAGING ORGANISEREN: HANDLEIDING

Je hebt je school ingeschreven voor de VAD-leerlingenbevraging, je las en ondertekende het contract, je koos een periode om de leerlingenbevraging uit te voeren en je kreeg een lijst met unieke logincodes waarmee de leerlingen de vragenlijst kunnen invullen. Hoe ga je nu concreet te werk om deze leerlingenbevraging te organiseren?

1. Hoe de bevraging voorbereiden?

- **Plan de afnamedag(en) in en breng alle betrokken personeelsleden op de hoogte van de deelname aan de VAD-leerlingenbevraging.** Probeer binnen het schoolteam op voorhand na te denken in welke vakken en bij welke leerkrachten de bevraging kan worden ingepland bv. informatica, godsdienst, ...
- **Lees zorgvuldig onderstaande voorwaarden voor afname en zorg dat de betrokken personeelsleden hiervan op de hoogte zijn** (deze info komt ook deels aan bod in de instructiekaart en instructievideo voor leerkrachten).

Voorwaarden voor afname:

- ✓ **Alle leerlingen** van de school moeten de mogelijkheid krijgen om aan de digitale bevraging deel te nemen, want enkel zo krijg je een betrouwbaar resultaat. Leerlingen die structureel afwezig zijn (bijvoorbeeld door stages) moeten ook bevraagd worden.
- ✓ **Vraag expliciete toestemming aan de ouders of voogd van leerlingen jonger dan 13 jaar.** Voor het invullen van de vragenlijst en het verwerken van de persoonsgegevens (bv. leeftijd, geslacht, onderwijsvorm, ...) is de geïnformeerde toestemming nodig van de ouder of voogd. **Enkel wanneer er expliciete en geïnformeerde toestemming wordt gegeven door de ouder of voogd mag de leerling jonger dan 13 jaar de vragenlijst invullen.** Dit kan je doen door middel van de voorbeeldbrief voor ouders van min 13-jarigen. Een aan te passen document voor geïnformeerde toestemming is te downloaden op <https://www.vad.be/onderzoek/vad-leerlingenbevraging>. **De school dient de expliciete toestemming te bewaren tot december van het jaar volgend op het schooljaar dat de leerlingenbevraging wordt afgenomen.** Bij twijfel of klacht kan VAD deze toestemmingen opvragen. Communiceer duidelijk naar de leerkrachten in de eerste graad welke leerlingen geen toelating hebben gekregen van hun ouders of voogd.

- ✓ **Leerlingen die 13 jaar of ouder zijn, dienen geen expliciete toestemming te krijgen van de ouder of voogd voor het invullen van de vragenlijst en het verwerken van de persoonsgegevens.** Ze moeten wel, voor ze de bevraging invullen, zelf hun geïnformeerde toestemming geven. Dit wordt aan het begin van de vragenlijst gevraagd. Je kan de ouder(s)/voogd van plus 13-jarigen wel op de hoogte brengen van jullie deelname aan de VAD-leerlingenbevraging. Dit kan je doen door middel van de voorbeeldbrief voor ouder/voogd van plus 13-jarigen. Een aan te passen document voor geïnformeerde toestemming is te downloaden op <https://www.vad.be/onderzoek/vad-leerlingenbevraging>.

- ✓ **Breng de leerlingen op voorhand ook zelf op de hoogte** dat de school meedoet aan de VAD-leerlingenbevraging. Leg uit hoe en waarom.
 De afname gebeurt in groep, bv. in een klas- of studielokaal via de computer of tablet van de school. Voor de hoogste graad van bescherming dienen leerlingen de vragenlijst in te vullen via de wifi van de school.

- ✓ **Een minimaal deelnamepercentage van 80% van de leerlingen van de school is vereist.** Dit geeft wat speling zodat leerlingen de vragenlijst niet hoeven in te vullen als ze het Nederlands niet voldoende beheersen om de vragenlijst naar behoren in te vullen of wanneer een leerling ziek is.

- ✓ **De leerlingen worden in dezelfde week bevragd.** Wanneer verschillende klassen in verschillende weken de digitale bevraging invullen, worden de resultaten minder betrouwbaar. Alle leerlingen van de school vullen de vragenlijst dezelfde week in via een computer, smartphone of tablet. *Is het bevragen van alle leerlingen in dezelfde week niet mogelijk vanwege bijvoorbeeld stages, uitstappen of ziekte? Neem dan contact op met ons (leerlingenbevraging@vad.be).*

- ✓ **Zorg dat niet alle leerlingen in de school op dezelfde dag of op hetzelfde moment de digitale vragenlijst invullen.** Dit voorkomt dat de server en de internetverbinding overbelast raken. Een spreiding van de afname over de hele lesweek doet dat risico tot een minimum beperken.

- ✓ **Je reserveert best een volledig lesuur voor de afname van de vragenlijst.** Gemiddeld hebben leerlingen 20 tot 40 minuten nodig om de vragenlijst in te vullen, al kan dit sterk variëren van klas tot klas en van leerling tot leerling.

- **Bezorg de leerkrachten die de bevraging afnemen volgende zaken:**
 - ✓ **Het instructiefilmpje en de instructiekaart voor leerkrachten.** Zo kunnen leerkrachten het filmpje bekijken en hebben ze ook alle info schriftelijk. Het filmpje duurt een zestal minuten. Beantwoord eventuele vragen.
 - ✓ **Het instructiefilmpje en de instructiekaart voor leerlingen.** De leerkracht kan de instructiekaart vooraf afprinten en naast de computers leggen. Op de dag van de afname, toont de leerkracht het instructiefilmpje klassikaal aan de leerlingen. Het filmpje duurt een drietal minuten.
 - ✓ **De kaartjes met logingegevens voor de leerlingen.** Elke leerling heeft unieke logingegevens nodig om de digitale vragenlijst te kunnen invullen. Bezorg deze kaartjes uitgeprint of via mail aan de leerkracht die de digitale vragenlijst in de klas zal afnemen. Hij/zij knipt de kaartjes uit en verdeelt ze willekeurig, zodat elke leerling een kaartje krijgt met zijn unieke logingegevens. Leerlingen jonger dan 13 jaar die geen toestemming kregen van hun ouders of voogd, krijgen geen kaartje.

2. Tijdens de afname

Wil je graag weten hoe een leerkracht de bevraging kan afnemen op school of hoe leerlingen de vragenlijst kunnen invullen?

→ **Zie het instructiefilmpje en de instructiekaart voor leerkrachten en leerlingen.**

3. Na afname

Verwittig VAD via leerlingenbevraging@vad.be wanneer de leerlingenbevraging volledig is afgenomen.

De gegevens van de ingevulde vragenlijsten worden op een externe server bewaard, in een geaggregeerde databank. Niemand, ook VAD niet, kan de individuele resultaten aan een bepaalde leerling linken. [Voor meer info omtrent de privacy van dit onderzoek klik hier](#). Contacteer privacy@vad.be voor vragen of opmerkingen omtrent de privacy van dit onderzoek.

VAD bekijkt na de volledige afname welke responsgraad de school heeft bereikt.

- Indien de responsgraad onder 80% ligt, neemt VAD contact op met de school om samen te bekijken of de benodigde 80% nog bereikt kan worden en hoe.
- Indien de responsgraad minstens 80% is, worden in de databank de nodige analyses gedaan om de resultaten voor het schoolrapport te genereren. Nadien wordt er een schoolrapport op maat van de school geschreven.

4. Het ontvangen van de resultaten

Je wordt na de afname per mail uitgenodigd voor de gratis workshop 'Aan de slag met de VAD-leerlingenbevraging'. Deze workshop gaat door in de vierde maand na de bevraging en wordt door VAD samen met een alcohol- en drugpreventiewerker gegeven aan verschillende scholen. Deze workshop wordt idealiter door twee personen van de school gevolgd.

In deze praktijkgerichte workshop:

- ontvang je twee exemplaren van het schoolrapport
- nemen we samen globaal de resultaten door. De school kiest zelf welke cijfers gedeeld worden.
- vertalen we de resultaten naar concrete acties in het Drugbeleid op School

Deze workshop is verplicht voor het ontvangen van het schoolrapport, we geven nooit de resultaten zonder enige vorm van begeleiding.

Is deelname niet mogelijk vanwege bijvoorbeeld stages of uitstappen, dan neem je contact op met ons (leerlingenbevraging@vad.be) om te bespreken wat het beste alternatief is.